

ADVIES Nr. 1.547

Zitting van dinsdag 31 januari 2006

Lijfrente arbeidsongevallen - Uitbreiding tot wettelijk samenwonenden / Wetsvoorstel

X X X

2.118-1
2.118/1-1

ADVIES Nr. 1.547

Onderwerp : Lijfrente arbeidsongevallen - Uitbreiding tot wettelijk samenwonenden / Wetsvoorstel

Mevrouw F. Van den Bossche, minister van Werk, heeft bij brief van 3 maart 2005 het advies van de Nationale Arbeidsraad ingewonnen over een wetsvoorstel tot wijziging van artikel 12 van de wet van 10 april 1971 betreffende de arbeidsongevallen.

Dat wetsvoorstel heeft tot doel het recht op lijfrente in de arbeidsongevallenverzekering onder dezelfde voorwaarden toe te kennen aan de wettelijk samenwonende partner. Mevrouw A.-M. Lizin, voorzitter van de Senaat, had bij brief van 25 februari 2005 al het advies van de Raad over dat wetsvoorstel ingewonnen.

De bespreking van de adviesaanvraag werd toevertrouwd aan de commissie Sociale Zekerheid.

Op verslag van die commissie heeft de Nationale Arbeidsraad op 31 januari 2006 het volgende advies uitgebracht.

x x x

ADVIES VAN DE NATIONALE ARBEIDSRAAD

I. INLEIDING

Mevrouw F. Van den Bossche, minister van Werk, heeft bij brief van 3 maart 2005 het advies van de Nationale Arbeidsraad ingewonnen over een wetsvoorstel tot wijziging van artikel 12 van de wet van 10 april 1971 betreffende de arbeidsongevallen en de desbetreffende amendementen.

De Raad constateert dat het wetsvoorstel tot wijziging van artikel 12, eerste alinea van de wet van 10 april 1971 betreffende de arbeidsongevallen dat artikel als volgt aanvult :

- "3° aan de persoon die op het tijdstip van het ongeval wettelijk samenwoont met de getroffene;
- 4° aan de persoon die op het tijdstip van het overlijden van de getroffene wettelijk met hem samenwoont, op voorwaarde dat :
 - a) de wettelijke samenwoning, gesloten na het ongeval, minstens één jaar vóór het overlijden van de getroffene aangegaan werd of,
 - b) uit de wettelijke samenwoning een kind is geboren of,
 - c) op het ogenblik van het overlijden een kind ten laste is waarvoor één van de wettelijk samenwonenden kinderbijslag ontving."

De minister van Werk heeft bovendien ook het advies van de Nationale Arbeidsraad ingewonnen over de desbetreffende amendementen.

Het wetsvoorstel heeft tot doel het recht op lijfrente in de arbeidsongevallenverzekering onder dezelfde voorwaarden toe te kennen aan de wettelijk samenwonende partner. Mevrouw A.-M. Lizin, voorzitter van de Senaat, had bij brief van 25 februari 2005 al het advies van de Raad over dat wetsvoorstel ingewonnen.

In haar brief wijst de minister erop dat het beheerscomité van het Fonds voor Arbeidsongevallen tijdens zijn zitting van 19 november 2001 aan de toenmalige minister heeft voorgesteld de kwestie van de wettelijk samenwonenden voor te leggen aan de Raad. Daarbij heeft het beheerscomité er met name op aangedrongen dat de Raad in zijn advies rekening zou houden met een aantal specificiteiten in de arbeidsongevallenverzekering.

II. STANDPUNT VAN DE RAAD

De Raad buigt zich in dit advies over het voorgelegde voorstel en formuleert ook een aantal technische opmerkingen over de wijzigingen die in andere wetsbepalingen moeten worden aangebracht als gevolg van de goedkeuring van het wetsvoorstel.

1. Algemene beschouwingen

De Raad onderschrijft het principe dat de wettelijk samenwonenden in de zin van artikel 1475 van het Burgerlijk Wetboek in de arbeidsongevallenverzekering dezelfde rechten op lijfrente moeten hebben als de gehuwden wanneer hun juridische toestand vergelijkbaar is.

Hoewel de uitbreiding van het stelsel beperkt is tot de samenwonenden die een verklaring van wettelijke samenwoning hebben afgelegd, vindt de Raad deze te ruim en wenst hij dan ook een ander voorstel te doen. De Raad vindt het namelijk noodzakelijk dat de wetgeving wordt aangepast aan de sociale realiteit, rekening houdend met het feit dat de afgeleide rechten niet kunnen worden uitgebreid zonder bijkomende garantie inzake de stabiliteit van de band tussen de wettelijk samenwonenden.

Voor dat voorstel baseert de Raad zich op de argumenten die het Arbitragehof in zijn arrest nr. 137/2000 van 21 december 2000 heeft aangevoerd.

In dat arrest verklaart het Hof het volgende : "De echtgenoten en de personen die een levensgemeenschap vormen zijn categorieën van personen die op het vlak van de sociale zekerheid vergelijkbaar zijn. In de huidige sociale context kunnen twee personen die samenwonen een levensgemeenschap vormen en zich in een staat van onderlinge economische afhankelijkheid bevinden die vergelijkbaar is met die van gehuwde paren."

Het Hof voegt er het volgende aan toe : "Het staat aan de wetgever te beslissen of, en in hoeverre, de personen die een levensgemeenschap vormen dienen te worden behandeld zoals de gehuwde paren wat de arbeidsongevallen betreft."

De Raad stelt dan ook voor dat de uitbreiding van het toepassingsgebied van artikel 12 wordt beperkt tot de wettelijk samenwonenden die overeenkomstig artikel 1478 van het Burgerlijk Wetboek een overeenkomst hebben opgesteld waarin voor de partijen is voorzien in een verplichting tot hulp die financiële gevolgen kan hebben, zelfs na de breuk, als gevolg van een onderhoudsverplichting in de vorm van een uitkering.

De Raad wijst er bovendien op dat in de sector van de arbeidsongevallen de verplichte arbeidsongevallenverzekering van de werkgever de beroepsrisico's van de werknemer dekt indien hij een ongeval heeft op de werkplaats of op de weg naar en van het werk. De schadeloosstelling door de arbeidsongevallenverzekering belet het slachtoffer van een arbeidsongeval dan ook een rechtsvordering inzake wettelijke aansprakelijkheid naar gemeen recht in te stellen tegen de werkgever of zijn aangestelde door wiens fout het ongeval werd veroorzaakt.

Hij benadrukt dienaangaande dat de procedure voor de dekking van de risico's in de andere sectoren van de sociale zekerheid verschillend is en dat zo'n oplossing dus niet noodzakelijk in die sectoren kan worden toegepast.

2. Technische aspecten

De Raad merkt op dat verschillende wetsbepalingen moeten worden aangepast om het voornoemde voorstel harmonieus te integreren in de wetgeving.

Zo moet artikel 12 van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 worden gewijzigd overeenkomstig het voorstel van de Raad ; ook de punten 3° en 4° van artikel 44, die voorzien in bijzondere uitvoeringsregels voor de betaling van de vergoedingen en renten uitgekeerd krachtens deze wet, moeten worden gewijzigd.

Met betrekking tot amendement nr. 3 van het voornoemde wetsvoorstel constateert de Raad bovendien dat het wetsontwerp houdende diverse bepalingen inzake arbeidsongevallen en beroepsziekten in zijn artikelen 45 tot 47 reeds de problematiek regelt die is opgeworpen in arrest nr. 10/2002 van 9 januari 2002 van het Arbitragehof.

Wat de gecoördineerde wet van 3 juni 1970 betreffende de beroepsziekten betreft, moeten ook artikel 33, tweede alinea, 2° en 3° waarin het gaat om de herformulering van artikel 12, eerste en tweede alinea van de wet van 10 april 1971 en artikel 64 bis dat de lijfrente toekent aan de echtgenoot met wie de rechthebbende leefde op het ogenblik van zijn overlijden, worden gewijzigd.

Ten slotte wijst de Raad erop dat, hoewel de wet van 3 juli 1967 betreffende de arbeidsongevallen en de beroepsziekten in de overheidssector grotendeels verwijst naar de wet van 10 april 1971, er verschillende eigen bepalingen zijn die ook moeten worden aangepast, met name de artikelen 3, 8, 9, 11 en 12.

x x x

Ten slotte merkt de Raad op dat, ondanks zijn duidelijke belangstelling voor de uitbreiding van de afgeleide rechten tot de wettelijk samenwonenden, de problematiek volgens hem niet prioritair is ten opzichte van andere vraagstukken.
